

Baština Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

Zbornik radova u čast akademika Cvjetka Rihtmana

Čović, Borivoj

1986

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

<https://bastina.anubih.ba/items/941766b8-b5a5-4f80-8021-a2f91bc74ae0>

Preuzeto s Baštine Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

<https://bastina.anubih.ba/>

YU ISBN 86-7123-006-6

AKADEMIJA NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE

POSEBNA IZDANJA

KNJIGA LXXVII

ODJELJENJE DRUŠTVENIH NAUKA

Knjiga 16

ZBORNİK RADOVA
U ČAST
AKADEMIKA CVJETKA RIHTMANA

Redakcioni odbor:

BORIVOJ ČOVIĆ, MIROSLAVA FULANOVIĆ-SOŠIĆ i VLADO MILOŠEVIĆ

Glavni urednik:

BORIVOJ ČOVIĆ,

dopisni član Akademije nauka i umjetnosti
Bosne i Hercegovine

SARAJEVO

1986.

BIOGRAFIJA AKADEMIKA CVJETKA RIHTMANA

Cvjetko Rihtman je rođen 4. maja 1902. godine u Rijeci (Hrvatska). Osnovno i srednje obrazovanje — gimnaziju klasičnog smjera — stekao je na Sušaku. Na konzervatorijima u Pragu i Leipzigu studirao je kompoziciju, a po završetku konzervatorija, studij muzike nastavlja na Visokoj muzičkoj školi (Ecole supérieure de Musique) »Schola Cantorum« u Parizu, kod Vincent d' Indyja. Diplomirao je 1932. godine, radom koji se, pored kompozicije dramske scene, sastojao i od muzikološkog rada »Muzika Južnih Slovena u srednjem vijeku«, u kojem je jedan dio posvećen izvjesnim oblicima narodnog muzičkog stvaralaštva.

Za vrijeme studija u Parizu radio je četiri godine kao orguljaš protestantske orkve »Des Billettes«, a zatim i kao horovođa Jugoslavenškog muzičkog društva. Po dolasku u Sarajevo 1932. godine, radi kao profesor muzike na Mješovitoj učiteljskoj školi i uz to vodi horove: Srpskog pjevačkog društva »Sloga«, Radničkog pjevačkog društva »Proleter« i Muslimanskog pjevačkog društva »Gajret«.

U toku drugog svetskog rata, od juna 1941. godine, uključen je u rad ilegalne antifašističke organizacije Sarajeva, organizacije narodnooslobodilačke borbe na okupiranoj teritoriji. Početkom 1942. g. uhapšen je kao talac, a zatim ponovo 22. decembra iste godine, nakon provala policije u ilegalnu organizaciju. Iz zatvora izlazi aprila 1943. godine, uz obavezu da se dva puta sedmično prijavljuje policiji. Iste godine premješten je na rad u Sisak. Da bi se to izbjeglo, (Sisak je za vrijeme rata bio ozloglašen) drugovi iz Organizacije ga smještaju u sarajevsku bolnicu i odatle je upućen u bolnicu »Sv. duh« u Zagrebu. Tu ostaje do maja 1944. godine, kada je upućen na kućno liječenje, s naznakom da se ne smije kretati dok mu se ne izradi Hestingov aparat za bolesnu nogu. Izdejstvovano je i povlačenje odluke o premještaju u Sisak, pa se Cvjetko Rihtman vraća u Sarajevo, gdje je postavljen na mjesto sekretara II ženske gimnazije i na toj dužnosti ga zatiče oslobođenje zemlje.

Od prvih dana nakon oslobođenja Rihtman dobija niz odgovornih dužnosti, od kojih treba istaći organizovanje niza ustanova koje se osnivaju pod njegovim neposrednim rukovodstvom i kojima je on prvi direktor. To su: Stručna muzička škola (1945), koja je pored Niže i Srednje muzičke škole obuhvatala i Odsjek za balet, Opera (1946), Institut za proučavanje folklora (1947) i, najzad, Muzička akademija (1956).

Na ovoj ustanovi je u zvanju redovnog profesora ostao do penzionisanja 1974. godine.

Pored pedagoške djelatnosti i organizacionih dužnosti, Cvjetko Rihtman se bavi i kompozicijom, prvenstveno vokalne muzike, u kojoj razrađuje karakteristične elemente narodne muzike Bosne i Hercegovine.

Međutim, glavno područje rada i interesovanja Cvjetka Rihtmana je etnomuzikologija. U radovima iz te oblasti nauke Rihtman na nov način sagledava narodnu polifonu praksu, tradicionalne tonske odnose, funkciju melopoetskih oblika i funkciju »radnih« pjesama.

Kao prvi predsjednik Udruženja muzičkih folklorista Jugoslavije (osnovanog 1951. godine) jedan je od inicijatora za osnivanje Saveza udruženja folklorista Jugoslavije. Po osnivanju tog Saveza izabran je za prvog predsjednika i tu je dužnost vršio u više navrata.

Član je Međunarodnog savjeta za narodnu muziku, Međunarodnog muzikološkog društva, Naučnog društva Bosne i Hercegovine od njegovog osnivanja, a od dana prerastanja tog Društva u Akademiju nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine redovan je član ove institucije.

Za rad u oblasti nauke i kulture odlikovan je: *Ordenom rada drugog reda* (1950), *Ordenom zasluga za narod sa zlatnom zvezdom* (1970), *Ordenom rada sa crvenom zastavom* (1977).

Dobitnik je 27-julske nagrade (1961) i Nagrade ZAVNOBH-a (1976).

